

32002D0990

L 347/42

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

20.12.2002

DECYZJA KOMISJI

z dnia 17 grudnia 2002 r.

wyjaśniająca ponownie załącznik A do rozporządzenia Rady (WE) nr 2223/96 w odniesieniu do zasad pomiaru cen i wolumenów w rachunkach narodowych

(notyfikowana jako dokument nr C(2002) 5054)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2002/990/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

- (3) Realizacja i nadzór nad Unią Gospodarczą i Walutową wymaga porównywalnych, aktualnych i wiarygodnych informacji na temat struktury i rozwoju sytuacji gospodarczej każdego Państwa Członkowskiego.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie ⁽¹⁾, ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 359/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾, w szczególności jego art. 2 ust. 2,

- (4) Rachunki gospodarcze w wielkościach realnych, tj. korygowane o zmiany cen, są podstawowym narzędziem do dokonania analizy sytuacji gospodarczej i budżetowej państwa, pod warunkiem że są dokonywane w oparciu o jedyne w swoim rodzaju zasady, które nie pozostawiają miejsca na różne interpretacje; w tym celu zalecenia dotyczące obliczania danych w cenach stałych w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 2223/96 powinny być pogłębione i wzmocnione.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 2223/96 zawiera ramowe odniesienie do wspólnych norm, definicji, zasad klasyfikacji oraz zasad księgowych dla sporządzania ksiąg rachunkowych w Państwach Członkowskich dla statystyk wymaganych przez Wspólnotę Europejską w celu uzyskania porównywalnych rezultatów między Państwami Członkowskimi.
- (2) Konieczna jest poprawa porównywalności danych między Państwami Członkowskimi w zakresie zmian w rzeczywistym produkcie krajowym brutto (PKB), zarówno mając na uwadze stosowanie art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu ⁽³⁾, jak i rezolucję Rady Europejskiej w sprawie Paktu na rzecz Stabilności i Wzrostu z dnia 16 czerwca 1997 r. ⁽⁴⁾, a także ogólnie do celów wielostronnego nadzoru.

- (5) Decyzja Komisji 98/715/WE z dnia 30 listopada 1998 r. ⁽⁵⁾ wyjaśnia załącznik A do rozporządzenia (WE) nr 2223/96 w odniesieniu do zasad pomiaru cen i wolumenów. Definiuje klasyfikację metod dla niektórych typów produktów na metody najbardziej właściwe, alternatywy, które mogą być wykorzystane, jeżeli właściwe metody nie mogą być zastosowane i na metody, które nie będą wykorzystywane.
- (6) Decyzja 98/715/WE ustanawia program badań dla tych produktów, dla których klasyfikacja ta nie jest określona. Wyniki programu badań, przeprowadzonego wspólnie z Państwami Członkowskimi, są obecnie dostępne. Niniejsza decyzja definiuje przedmiotową klasyfikację uwzględniając wyniki programu badań.

⁽¹⁾ Dz.U. L 310 z 30.11.1996, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 58 z 28.2.2002, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, str. 6.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 236 z 2.8.1997, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 340 z 16.12.1998, str. 33.

- (7) Niniejsza decyzja powinna zharmonizować pomiar cen i wolumenów w rachunkach narodowych bez uszczerbku dla istniejących ram prawnych dla zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych ustanowionych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2494/95 ⁽¹⁾ i ich dalszego funkcjonowania lub rozwoju w przyszłości.
- (8) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Programu Statystycznego i Komitet ds. Statystyki w dziedzinie Monetarnej, Finansowej oraz Bilansu Płatniczego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej decyzji jest ponowne wyjaśnienie zasad pomiaru cen i wolumenów zawartych w rozdziale 10 załącznika A do rozporządzenia (WE) nr 2223/96 z uwagi na potrzebę dalszej harmonizacji pomiarów cen i wolumenów zgodnie z wynikami programu badań przewidzianego w art. 4 decyzji 98/715/WE.

Artykuł 2

Klasyfikacja metod

Klasyfikacja metod na metody najbardziej właściwe, alternatywy, które mogą być wykorzystane, jeżeli właściwe metody nie mogą być zastosowane i na metody, które nie będą wykorzystywane jest ustanowiona w załączniku I do niniejszej decyzji dla produktów i kategorii transakcji, dla których ta klasyfikacja nie została jeszcze zdefiniowana decyzją 98/715/WE.

Artykuł 3

Harmonogram wprowadzenia klasyfikacji

Załącznik II ustanawia harmonogram wprowadzenia klasyfikacji określonych w art. 2.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 17 grudnia 2002 r.

W imieniu Komisji

Pedro SOLBES MIRA

Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 257 z 27.10.1995, str. 1.

ZAŁĄCZNIK I

1. **KLASYFIKACJA METOD**

Następująca klasyfikacja metod będzie używana w pozostałej części niniejszego załącznika:

metody typu A: metody najbardziej właściwe;

metody typu B: te metody, które mogą być stosowane w przypadku gdy nie można zastosować metody typu A;

metody typu C: te metody, które nie będą wykorzystywane.

2. **NIEKTÓRE DEFINICJE METOD**

Ustalanie cen dla modelu. Ma miejsce, gdy produkt modelowy jest określony w pewnych szczegółach (zwykle w oparciu o rzeczywiste poprzednie produkty), następnie ceny są ustalane ponownie dla elementów składowych w kolejnych przedziałach czasowych. Przykładem tego jest budownictwo, gdzie można określić na przykład typowy dom jednorodzinny, a potem ponownie ustalić ceny wszystkich elementów składowych (takich jak dach, fundamenty, kuchnia) tego domu w kolejnych przedziałach. W przypadku usług dla przedsiębiorstw, może istnieć standardowa (lub ogólna) umowa, którą można wykorzystywać. Podstawowymi kryteriami wykorzystania ustalania cen dla modelu są:

- regularna aktualizacja wykorzystywanych modeli,
- reprezentatywność modeli,
- wykorzystanie rzeczywistej naliczanej ceny, z uwzględnieniem marży producentów oraz wszelkich zniżek oferowanych klientom,
- wyrażenie modelu w odniesieniu do produktów, nie do nakładów.

Ustalanie cen dla specyfikacji. Ma miejsce, gdy rzeczywisty produkt zostaje rozłożony na pewną liczbę głównych elementów lub części składowych, dla których ustalane są ceny, a następnie w kolejnych przedziałach, pojedyncze projekty są badane, a główne elementy porównywane. Kwestią kluczową jest, aby elementy dawały się zidentyfikować z osobna, ich zalety oraz wpływ na końcową wydajność produktu powinny być mierzalne, a ceny powinny być dostępne w różnych przedziałach. Metoda ta różni się od „ustalania cen dla modelu”, ponieważ nie są w rzeczywistości określone modele idealne.

Oplaty oraz stawki godzinowe. W niektórych przypadkach płatność może być związana z liczbą przepracowanych godzin (na przykład przez prawnika) zamiast z otrzymanym wynikiem. W takim przypadku opłata (cena pobierana za godzinę) może być użyta jako wskaźnik ceny. Podobnie, stawki godzinowe mogą być obliczane przez podzielenie całkowitego obrotu przez liczbę przepracowanych godzin.

Metody stawek godzinowych i opłat tym różnią się od metod nakładów wykorzystujących wskaźniki wynagrodzeń pracowniczych, że nadwyżka operacyjna i inne nakłady w tym wynagrodzenie pracownicze włączane są w obrót. Jednakże w obu metodach zmiany w ilości pracy wykonanej na godzinę będą raczej oddane jako zmiany ceny niż zmiany wydajności.

Metodę stawki godzinowej najlepiej można zastosować na poziomie bardzo szczegółowym, poprzez zdefiniowanie produktów tak szczegółowo, jak to możliwe i poprzez rozróżnienie różnych typów pracy.

Ustalanie cen dla wzorca. Termin ten jest używany dla metod – szczególnie w przypadku usług dla przedsiębiorstw – w których przedsiębiorstwa produkcyjne proszone są o wybranie niektórych swoich produktów, które są wzorcami dla całej produkcji. Ceny uzyskane za te produkty są śledzone w czasie, a także cechy produktów w celu kontrolowania zmian jakości.

3. **METODY A, B i C DLA PRODUKCJI WEDŁUG PRODUKTÓW**3.1. **W ramach CPA D – Duże wyposażenie**

Głównymi produktami tu ujętymi są statki, samoloty, pociągi, platformy wiertnicze oraz maszyny dla przemysłu wyspecjalizowanego. Metody oparte w całości na pomiarze nakładów, wykorzystujące nieskorygowane wskaźniki ilościowe lub oparte na miarach wartości jednostkowej uznawane są za metody typu C.

Metody oparte na ustalaniu cen dla modelu lub dla specyfikacji uznawane są za metody typu A, jeżeli spełnione są kryteria opisane w sekcji 2 niniejszego załącznika.

Dwie alternatywne metody, które mogą być stosowane:

- użycie *cen międzynarodowych* może być metodą typu B, jeżeli ceny mogą być uznane za reprezentatywne dla krajowej produkcji Państwa Członkowskiego (na najbardziej szczegółowym poziomie produktu) i dla transgranicznych przepływów handlowych: rynki muszą być konkurencyjne, dane właściwie rozwarstwione i ważone, odpowiednia metoda wykorzystywana do korekty z tytułu wahań kursów walut, a dane o handlu zagranicznym powinny obejmować wyposażenie używane,
- użycie specyficznych i silnych *jakościowych metod dostosowawczych* może być uważane za metody typu A lub B w zależności od stosowności branży, choć najlepiej powinny być używane w połączeniu z dekompozycją głównych aktywów na ich elementy składowe.

W przypadku *statków*, metodą typu A byłoby ustalenie ceny dla modelu, o ile spełnione będą warunki sekcji 2 niniejszego załącznika.

W przypadku platform wiertniczych, metodą typu A jest podejście poprzez ustalenie cen dla specyfikacji w celu zidentyfikowania modułowych elementów platformy, o ile do elementów zastosowane zostaną korekty związane z jakością. Ustalenie cen części składowych z korektą o marże przedsiębiorstwa i wydajność pracy uznawane będzie za metodę typu B, podobnie jak użycie wskaźnika międzynarodowego dla niektórych typów statków – dużego rozmiaru i o konstrukcji modułowej, które mają cechy podobne do platform wiertniczych.

W przypadku samolotów, jakkolwiek zastosowana metoda musi być oparta na dokładnym rozwarstwieniu branży, musi brać pod uwagę złożone przepływy związane z projektami współpracy, a także muszą zawierać korektę o zmiany kursów walutowych w przypadku gdy ceny podane są w dolarach amerykańskich. Metody typu A stanowią tutaj podejścia przez ustalenie cen dla modelu i przez ustalenie cen dla specyfikacji, i obie powinny korzystać z przewagi klientów komercyjnych na rynku samolotów.

Metody ustalania cen dla modelu i korekty związanej jakością oparte na cenach opcji (tj. szacujące marginalne ceny cech dodatkowych) są obie metodami typu A dla pociągów, o ile rozszerzone jest co najmniej o wagony towarowe/pasażerskie/lokomotywy i o różne formy napędu.

W przypadku maszyn do celów specjalnych, metodami typu A są podejścia poprzez ustalenie cen dla modelu oraz ustalenie cen dla specyfikacji, ale właściwe metody korekty związanej z jakością mogą być używane bezpośrednio w przypadkach, gdy dla maszyn nie może być zastosowana metoda dekompozycji.

3.2. CPA 30.02 – Komputery i inne wyposażenie do przetwarzania informacji

Metodą typu A jest korekta wskaźnikiem cen producenta (PPI), która wykorzystuje właściwą procedurę korekty związanej z jakością.

Metodami typu B są mniej właściwe wskaźniki PPI, np. z mniej właściwymi procedurami dostosowania jakości.

Kolejną możliwą metodą typu B jest wykorzystanie informacji z amerykańskiego (US) hedonicznego indeksu cen komputerów, jeżeli można wykazać, że jest on wystarczająco reprezentatywny dla cen krajowych. Najbardziej właściwą opcją w tym przypadku jest wykorzystanie amerykańskich cen cech komputerów w celu sprecyzowania korekty związanej z jakością do danych na temat cen zebranych w kraju. Należy zastosować właściwy mechanizm dla uwzględnienia różnych ogólnych zmian cen lub zmian kursów walutowych.

Metody przybliżeniowe, takie jak wykorzystanie indeksów cen innych produktów elektronicznych należy sklasyfikować jako metody typu C. Również metody oparte na wartościach jednostkowych są metodami typu C. Użycie indeksu cen, który nie uwzględnia zmian jakości jest również metodą typu C.

3.3. CPA 45 – Budownictwo

Użycie indeksów nakładów w celu skorygowania produktu jest uważane za metodę typu C. Metody związane z wolumenem (takie jak pomiar metrów sześciennych budynku lub liczby wydanych pozwoleń na budowę) należy również uważać za metody typu C.

Istnieje kilka możliwych metod dla szacowania indeksów cen produktów, które prowadzą do metod typu A lub B:

Dla budownictwa niecywilnego:

- metoda „cen rzeczywistych” przyjmuje dane z rzeczywistych projektów podjętych w tym czasie, lub dostosowuje indeks cen przetargowych do odpowiedniego przedziału czasu, i może być uznana za metodę typu A pod warunkiem że obiekty wyceniane w różnych przedziałach czasowych są bezpośrednio porównywalne, lub jeżeli ceny są odpowiednio skorygowane pod względem jakości, o ile istnieją zmiany w porównywanych obiektach. Ta metoda nie jest właściwa, jeżeli projekty są rzeczywiście nietypowe,

- metoda „ustalania cen dla modelu”, jeżeli spełnione są warunki sekcji 2 niniejszego załącznika,
- metoda „hedoniczna”, która ma na celu zdefiniowanie jakości struktury pod względem jej cech i zbada-
nie tych cech w ujęciu ceny, może być uznana za metodę typu B.

Dla inżynierii lądowej i wodnej:

Projekty te zwykle są duże i nietypowe. Zasady wymienione w ppkt 3.1 niniejszego załącznika dotyczące ustalania cen produktów nietypowych mogą tu być jednakowo stosowane, szczególnie dekompozycja projektu na zbiór bardziej mierzalnych części składowych. Zebranie cen szczegółowych, jako część kontroli administracyjnej nad kontraktami na obiekty publiczne, może być uznana za metodę typu B, jeżeli dane są reprezentatywne.

Dla napraw i konserwacji:

Metodą typu B jest zbieranie danych o stawkach godzinowych lub ofert dla prac „modelowych” od wykonawców i wykorzystanie ich jako wskaźników ceny.

3.4. **CPA 64 – Poczta i telekomunikacja**

3.4.1. *Usługi pocztowe i kurierskie*

Wykorzystanie właściwych i reprezentatywnych wskaźników PPI, które uwzględniają zmiany jakości jest metodą typu A. Indeksy cen producenta (PPI), aby były uznane za właściwe i reprezentatywne, powinny obejmować pełny zakres świadczonych usług i uwzględniać wszelkie rabaty.

Wskaźniki PPI, które nie obejmują pełnego zakresu usług lub nie uwzględniają zmian w jakości są metodami typu B. Indeksy wartości jednostkowych (UVI) dla produktów faktycznie jednolitych, są również metodą typu B. Metody wskaźnika wolumenu oparte na szczegółowych wskaźnikach wielu typów świadczonych usług, na przykład liczba listów/paczek w podziale według różnych opłat pocztowych, są metodami typu B.

Wykorzystanie szczegółowych indeksów cen towarów konsumpcyjnych (CPI) w celu skorygowania produktu innego niż wykorzystywany przez gospodarstwa domowe może być metodą typu B, jeżeli można wykazać, że rozwój cen jest podobny dla gospodarstw domowych i dla przedsiębiorstw. Wykorzystywanie szczegółowych wskaźników CPI dla zakupów w przedsiębiorstwie, jeżeli wiadomo, że przedsiębiorstwa otrzymują rabaty lub nabywają inny asortyment produktów niż gospodarstwa domowe byłoby metodą typu C.

3.4.2. *Telekomunikacja*

Korekta produktu przez PPI skorygowane o jakość byłaby metodą typu A. Wykorzystanie PPI, jeżeli ich zakres nie odpowiada dokładnie produktom lub jeżeli korekta związana z jakością jest metodą typu B. UVI dla produktów, które są całkowicie jednolite, byłby również metodą typu B. Wykorzystanie wskaźników wolumenu, które odzwierciedlają pełny zakres produktów jest metodą typu B.

Wykorzystanie szczegółowych indeksów cen towarów konsumpcyjnych (CPI) w celu skorygowania produktu innego niż wykorzystywane przez gospodarstwa domowe może być metodą typu B jeżeli można wykazać, że rozwój cen jest podobny dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Wykorzystywanie szczegółowych CPI dla zakupów w przedsiębiorstwie, jeżeli wiadomo, że przedsiębiorstwa otrzymują rabaty lub nabywają inny asortyment produktów niż gospodarstwa domowe byłoby metodą typu C.

3.5. **CPA 65 – Pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych**

3.5.1. *Usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM)*

Ponieważ nie istnieje możliwa do bezpośredniej obserwacji cena lub liczba, która byłaby reprezentatywna dla produktu FISIM, z czysto teoretycznego punktu widzenia wydaje się obecnie niemożliwym zidentyfikowanie odpowiedniej metody typu A dla FISIM. Dlatego, metody pomiaru FISIM po cenach stałych muszą być oparte na konwencjach, tak jak metody pomiaru FISIM w cenach bieżących. Jak dotąd istnieją dwa podejścia (poza metodami nakładów) do korygowania FISIM, oba uważane za metody typu B.

Po pierwsze, należy zbudować szczegółową metodę wskaźnika produktu. Wskaźniki produktu muszą obejmować działalności, które generują FISIM. Przykładami możliwych wskaźników są liczby rachunków bankowych, liczby i wartość pożyczek i depozytów, liczby realizowanych czeków itd. Jednakże między rynkiem przedsiębiorstw a rynkiem konsumentów istnieją ważne różnice i muszą być one odzwierciedlone przez różne wskaźniki produktu dla obu rynków. Wartość FISIM musi być podzielona według różnych działalności, aby dostarczyć wagi dla agregacji wskaźników produktu.

Drugą metodą jest zastosowanie marży oprocentowania okresu bazowego pożyczek i depozytów do zasobów pożyczek i depozytów przeszacowanych (z wykorzystaniem ogólnego wskaźnika cen takiego, jak deflator cen dla krajowego popytu końcowego) dla cen okresu bazowego, jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 448/98 ⁽¹⁾. Ta metoda nie uwzględnia zmian w jakości rzeczywiście dostarczanych usług. Konieczna jest korekta zasobów pożyczek i depozytów za pomocą ogólnego wskaźnika cen, aby usunąć wpływ zmian cen na zasoby. Wskaźnikami cen, które mogą być uznane za akceptowalne w tym celu są, wymienione od najwłaściwszego: deflator PKB, deflator krajowego popytu końcowego i całościowy wskaźnik CPI.

3.5.2. *Pośrednictwo finansowe poza FISIM*

W przypadku gdy istnieją osobne ceny dla wykonanych usług, wykorzystanie wskaźnika ceny produktu skorygowanego o jakość dla reprezentatywnego zestawu tych usług jako deflatora jest metodą typu A. Aby być uważane za reprezentatywne, wskaźniki cen muszą obejmować większą część całego zakresu świadczonych usług. W przypadku gdy działalności są wysoce niejednolite (np. banki detaliczne, banki handlowe i banki/kasy oszczędnościowe działają w bardzo różny sposób) zestaw usług musi być wybrany dla każdej części rynku, aby wskaźniki mogły być uważane za reprezentatywne. Nie uwzględnienie tych różnic jest metodą typu B. Cena pakietów produktów może być wliczona, jeśli zawierają podobne usługi dla całego rynku. W przeciwnym przypadku metoda hedoniczna lub podejście w ujęciu ceny modelu są właściwe dla porównania ceny tych pakietów. Wykorzystanie szczegółowych wskaźników wolumenu, które adekwatnie odzwierciedlają produkt są metodami typu B.

W przypadku opłat stosownych *ad valorem* możliwe jest zbudowanie wskaźników cen, które odzwierciedlają zarówno zmiany w należnej opłacie procentowej, jak i zmiany w wartości instrumentu bazowego (zasobu lub przepływu), do których stosowany jest wskaźnik procentowy. Jest to metoda typu A. Wykorzystanie wskaźników wolumenu, które adekwatnie odzwierciedlają produkt jest metodą typu B. Przykładami odpowiednich wskaźników wolumenu dla różnych produktów są:

- w przypadku transferu funduszy (płatności itd.), liczba transferów lub wskaźnik wolumenu oparty na transferowanych kwotach jest metodą typu B,
- w przypadku funduszy pieniężnych, wykorzystanie kwot zarządzanych skorygowanych o ogólny wskaźnik cen (jak określono w ppkt 3.5.1) jest odpowiednim wskaźnikiem wolumenu.

W przypadku leasingu finansowego, cena leasingu może zawierać jednocześnie opłaty za usługi oraz FISIM. W przypadku gdy możliwe jest rozdzielenie opłaty za usługę od FISIM, właściwe indeksy cen mogą być użyte dla skorygowania elementu opłaty za usługę, aby była to metoda typu A. Jednakże wykorzystanie wskaźników cen produktu do korekty produktu leasingu ogółem powinno być uznane za metodę typu C, ponieważ nie mierzy ono właściwie produktu FISIM. Wartość pozostałych kredytów skorygowanych o ogólny wskaźnik cen (jako określono w sekcji 3.5.1) byłaby odpowiednim wskaźnikiem wolumenu dla metody typu B. Zmiana jakości tutaj wiąże się z jakością świadczonej usługi leasingu finansowego, a nie z jakąkolwiek poprawą w jakości instrumentu bazowego.

Ceny produktu lub wskaźniki wolumenu, które odzwierciedlają mały, ograniczony zakres produktów finansowych lub usług, metody nakładów lub wykorzystanie ogólnego indeksu cen są metodami typu C.

3.6. **CPA 66 – Ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe, z wyjątkiem obowiązkowych zabezpieczenia społecznego**

Wydaje się niemożliwym wprowadzenie koncepcji korekty produktu usług ubezpieczeniowych na bazie statystyk cen produktu. Głównym powodem jest fakt, iż nie istnieje żadna możliwa bezpośrednio do zaobserwowania cena lub liczba, która rzeczywiście jest reprezentatywna dla produktu. Metoda typu A jest dlatego uważana za niemożliwą.

Metoda wskaźnika wolumenu, która wykorzystuje szczegółowe wskaźniki takie, jak nabycie, administrowanie polisami i administrowanie roszczeniami jest metodą typu B. Taka metoda (czasem znana jako metoda usługi bezpośredniej) wymaga wskaźników na bardzo szczegółowym poziomie, które uwzględniają zmiany w gamie produktów.

Wykorzystanie rezerw skorygowanych o roszczenia skorygowane ogólnym wskaźnikiem cen (jak określono w ppkt 3.5.2) jest również metodą typu B.

W przypadku ubezpieczeń innych niż na życie liczba polis w podziale na produkty (gospodarstwo domowe, pojazd silnikowy, odpowiedzialność cywilna itd.) i typ podmiotu skupującego, również stanowią odpowiedni wskaźnik wolumenu dla ubezpieczeń innych niż na życie i są metodą typu B. Dla ubezpieczeń na życie oraz funduszy emerytalnych te metody są metodami typu C.

⁽¹⁾ Dz.U. L 58 z 27.2.1998, str. 1.

3.7. CPA 67 – Usługi pomocnicze związane z pośrednictwem finansowym i z ubezpieczeniami

W przypadku stałych opłat, jeżeli istnieją osobne ceny dla wykonanych usług, produkt bieżącej ceny skorygowany o wskaźnik PPI jest metodą typu A, jeżeli zmiany jakości są odzwierciedlone lub metodą typu B, jeżeli zmiana jakości nie jest odzwierciedlona.

W przypadku usług opłacanych stosownie do wartości, wykorzystanie wskaźnika wolumenu jest metodą typu B. Takie wskaźniki wolumenu mogą zawierać liczbę transakcji w podziale według klas wielkości wartości lub według skorygowanych kwot transakcji. W przypadku usług dodatkowych do ubezpieczeń, wskaźniki wolumenu oparte na liczbie polis ubezpieczeniowych według typu lub na skorygowanych składkach ubezpieczeniowych brutto, wykorzystując wskaźnik cen składek brutto, są metodą typu B.

3.8. CPA 70 – Obsługa nieruchomości

W przypadku usług opartych na opłatach, gdzie opłata jest procentową wartością od ceny nieruchomości, właściwy wskaźnik ceny łączy w sobie zmianę wartości procentowej opłaty i zmianę w cenach domów. Stanowiłoby to metodę typu A. Zamiast odwoływania się do rzeczywistych cen, pośrednik obrotu nieruchomości mógłby być poproszony o podanie ceny sprzedaży, np. standardowego mieszkania. To podejście w ujęciu ceny modelu mogłoby być również metodą typu A pod warunkiem że spełnione będą kryteria wymienione w sekcji 2 niniejszego załącznika.

Metodami przybliżonymi (metody typu B) mogłyby być wykorzystanie wskaźnika cen dla inwestycji w nowe mieszkania lub wskaźnik oparty na wartości nieruchomości (cenach domów).

Mniej odpowiednimi, lecz wciąż metodami typu B, są wykorzystanie liczby sprzedanych domów lub liczby transakcji notarialnych, jeżeli ujęte są w podziale według typów domów (np. według wielkości).

W przypadku części odnoszącej się do wynajmu budynków mieszkalnych, zwykle dostępna jest informacja o wskaźniku CPI; to stanowi metodę typu A. Dla wynajmu budynków niemieszkalnych, wykorzystanie wskaźnika PPI na podstawie np. czynszów za m² powierzchni biurowej jest metodą typu A, jeżeli dostępne są wystarczające szczegóły na temat różnych typów budynków i ich jakości.

Alternatywą może być wykorzystanie wskaźników wolumenu odnoszących się do wolumenu zasobów nieruchomości mieszkaniowych i niemieszkaniowych, co byłoby metodą typu B. W tym przypadku konieczne mogłaby być korekta o zmiany we współczynniku mieszkań wynajętych/zamieszkałych przez właścicieli.

Przybliżenia dla zmian cen w budynkach niemieszkaniowych poprzez wskaźnik CPI dla budynków mieszkalnych jest metodą typu C, chyba że można wykazać, że przyjęte założenie jest realistyczne.

3.9. CPA 71 – Wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego

Metodą typu A dla tych usług byłoby zebranie rzeczywistych cen wynajmu. Dla usług świadczonych zgodnie z umową, konieczne jest kontrolowanie zmian w jakości w czasie. Należy zauważyć, że zmiany w jakości wynajętego przedmiotu (tj. nie tylko usługi wynajmu) powinny również być odzwierciedlone w wolumenie usług wynajmu. Dla usług nietypowych, wykorzystanie cen dla modelu spełniające kryteria określone w sekcji 2 niniejszego załącznika byłoby również metodą typu A.

Co się tyczy usług świadczonych wyłącznie gospodarstwom domowym, informacja o wskaźniku CPI często będzie dostępna, a w takim przypadku wykorzystanie CPI, skorygowanego do cen podstawowych, będzie metodą typu A dla korekty produktu. W przypadkach, gdy usługi są świadczone zarówno przedsiębiorstwom, jak i gospodarstwom domowym, wykorzystanie wskaźnika CPI do korygowania produktu będzie metodą typu B.

Jeżeli nie istnieje żadna zauważalna cena usługi wynajmu, wskaźnik ceny rzeczywistego produktu może być uznany za metodę typu B.

3.10. CPA 72 – Usługi informatyczne i pokrewne

W przypadku pakowanego oprogramowania, metodą typu A jest korekta za pomocą właściwego wskaźnika PPI. Właściwa procedura korekty związanej z jakością (np. oparta na hedonice) jest konieczna.

Mniej właściwe wskaźniki PPI będą metodami typu B. Również wykorzystanie amerykańskiego (US) wskaźnika dla pakowanego oprogramowania, skorygowanego o efekty kursu walutowego lub różne ogólne zmiany cen, będzie metodą typu B. Należy jednakże uważać, aby odzwierciedlić różny czas wprowadzenia nowego oprogramowania na rynek amerykański (US) i europejski.

Wykorzystanie CPI dla pakowanego oprogramowania jest metodą typu C dla korekty produktu.

W przypadku usług niestandardowych (konsultacje związane zarówno z osprzętem, jak i oprogramowaniem) podejście oparte na ustalaniu cen dla wzorca (patrz sekcja 2) mogłoby być zbadane i posiada potencjał do ustanowienia metody typu A. Kolejną metodą typu A mogłoby być podejście oparte na ustalaniu cen dla modelu, jeżeli spełnione są warunki sekcji 2. Wyniki podejścia poprzez ustalanie cen dla modelu mogłyby również być wykorzystane jako przybliżenie dla ceny oprogramowania produkowanego na własny rachunek (metoda typu B), jeżeli można wykazać, że samodzielnie wyprodukowane oprogramowanie mogłoby być również wyprodukowane przez przedsiębiorstwo zewnętrzne.

W przypadku usług wynajmu programistów na podstawie diet, metoda opłat i stawek godzinowych mogłaby zostać użyta jako metoda typu B.

W ujęciu różnic w szybkości zmian jakości, wykorzystanie wskaźnika dla osprzętu do korekty oprogramowania jest metodą typu C.

3.11. **CPA 73 – Usługi dotyczące badań i rozwoju**

Metoda typu A dla badań i rozwoju (B&R) nie istnieje. Ani zbiór rzeczywistych cen produktu z np. instytutów badawczych, ani „ceny modeli” nie mają sensu, ponieważ niemożliwe jest zrozumiałe ustalenie cen dla tych samych produktów B&R w dwóch kolejnych okresach.

W przypadku produktu rynkowego, opłaty lub stawki godzinowe (patrz sekcja 2) są metodami typu B.

Nierynkową częścią R&D jest produkcja usług ogólnospołecznych (patrz ESA95, pkt 3.85). Patrz ppkt 3.13 o CPA 75 dla definicji metod typu A, B oraz C dla usług ogólnospołecznych.

3.12. **CPA 74 – Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej**

3.12.1. *CPA 74.11 – Usługi prawnicze*

W przypadku standardowego typu usług, które wykonywane są głównie dla gospodarstw domowych, takie jak pisanie umów kupna/sprzedaży domów, testamentów, umów przedmażeńskich itd. (usługi „notarialne”) często istnieją stałe taryfy, które często objęte są wskaźnikiem CPI. Wskaźnik, który obejmuje te taryfy może być uważany za metodę typu A. Następnie, dla tych usług standardowych, zebranie wskaźników wolumenu (liczba spisanych umów itd.) będzie metodą typu B, chyba że opracowana zostanie metoda korekty tych wskaźników o zmiany jakości.

Część produktu usług prawniczych jest związana z kosztami budynków, jako częścią kosztów transferowych nabywania nieruchomości. To oznacza, że cena lub wskaźnik wolumenu związany z tymi budynkami mógłby służyć jako przybliżenie dla ceny lub wolumenu usług prawniczych. Jeżeli pobierana jest opłata stała, wystarczy śledzić zmianę tej opłaty w czasie. Jeżeli opłata jest wartością procentową od ceny budynku, wskaźnik cen powinien być kombinacją zmiany w wartości procentowej opłaty oraz zmiany w cenie budynku. W obu przypadkach, będzie to metoda typu B, ponieważ zmiany jakości są ciężkie do uchwycenia.

W przypadku usług dla przedsiębiorstw, istnieją dwa podstawowe mechanizmy cenowe na tym rynku: Prawnicy mogą być wynajmowani na godziny lub za stałą opłatą na podstawie umowy. W pierwszym przypadku, podejście poprzez opłaty lub stawki godzinowe mogą być używane jako metoda typu B. W drugim przypadku (usługi za stałą opłatą na podstawie umowy), metodą typu A byłoby dokładne śledzenie cen umów, np. śledzenie podejścia poprzez ustalanie cen dla wzorca (patrz sekcja 2 niniejszego załącznika), jeżeli typy umów są jednolite. Podejście poprzez ustalanie cen dla modelu mogłoby również być właściwe i być metodą typu A, o ile spełnione zostaną kryteria w sekcji 2 niniejszego załącznika.

3.12.2. *CPA 74.12 – Usługi związane z rachunkowością, księgowością i audytem; usługi doradztwa podatkowego*

Metodą typu A dla usług związanych z rachunkowością byłoby zbudowanie deflatorów opartych na cenach umów dla gamy najważniejszych usług świadczonych na mocy umowy przez księgowych, np. wykorzystując podejście poprzez ustalanie cen dla wzorca (patrz sekcja 2 niniejszego załącznika). Konieczne byłoby regularne monitorowanie wyceny usług, aby mieć pewność, że wpływy zewnętrzne, takie jak zmiany w standardach rachunkowości lub zmiany w wymogach dotyczących rachunkowości z mocy prawa (np. dla deklaracji podatkowych) nie wywołają znaczących zmian w mierzonych produktach lub zmian w jakości produktu. Metoda typu A może być również otrzymana poprzez podejście w ujęciu ceny modelu.

Wykorzystanie wskaźników ilościowych takich, jak liczba złożonych deklaracji podatkowych (sklasyfikowanych według szerokich kategorii) byłoby metodą typu B dla części branży. Wykorzystanie opłat lub stawek godzinowych byłoby metodą typu B, ponieważ nie objęłoby niektórych zmian wydajności.

3.12.3. CPA 74.14 – Usługi doradztwa związane z prowadzeniem działalności gospodarczej i zarządzaniem

Metodą typu A dla tych usług byłoby zbieranie rzeczywistych cen umów. Konieczne byłoby kontrolowanie zmian w jakości umów w czasie.

Zbieranie cen modeli byłoby alternatywą do zbierania cen rzeczywistych i ta metoda byłaby również metodą typu A jeżeli spełnia kryteria określone w sekcji 2 niniejszego załącznika.

W przypadku usług świadczonych w oparciu o opłatę godzinową, opłaty lub stawki godzinowe mogłyby być użyte do stworzenia metody typu B.

Wykorzystanie jako przybliżenia rzeczywistego wskaźnika ceny produktu zarówno dla usług prawniczych lub działalności rachunkowej, księgowej, audytorskiej i doradztwa podatkowego byłoby – z powodu wspólnych determinant kosztów dla tych różnych usług – metodą typu B.

3.12.4. CPA 74.15 – Usługi w zakresie zarządzania

Z powodu szczególnego charakteru tej kategorii usług, nie istnieje tu metoda typu A. Jako wyjątek od ogólnej zasady, metodą typu B jest zastosowanie szczegółowej metody nakładów w ten sam sposób, jak to opisano dla usług ogólnospołecznych w ppkt 3.13 niniejszego załącznika.

3.12.5. CPA 74.2 – Usługi architektoniczne, inżynierskie i pokrewne usługi doradztwa technicznego

Ceny modelu dają metodę typu A, jeżeli spełnione są warunki sekcji 2 niniejszego załącznika.

Wykorzystanie opłat lub stawek godzinowych może być uznane za metodę typu B. W przypadku poszukiwania minerałów opcją może być wykorzystanie miary wolumenu, na przykład liczby dokonanych odwiertów próbnych lub przeszukanego obszaru, choć powinno to być w podziale według typu minerałów i metody poszukiwania, aby było uznane za metodę typu B.

3.12.6. CPA 74.4 – Usługi reklamowe

Usługi reklamowe składają się z dwóch różnych i znaczących usług. Ogólnie rzecz biorąc, istnieje „Umieszczenie” – sprzedaż powierzchni reklamowej, niezależnie od medium; oraz „Tworzenie” – wyłączając związane z tym koszty takie, jak produkcja filmów lub usługi fotograficzne.

Metodą typu A dla „Umieszczenia” jest zebranie rzeczywistych cen umów, wykorzystując oferty takie, jak cena za sekundę dla reklam telewizyjnych, koszt połowy strony na reklamę w gazecie, cena metra kwadratowego powierzchni billboardu lub cena „przycisku” na stronie internetowej. Ważne jest, aby liczba widzów reklamy była wzięta pod uwagę jako aspekt jakości. Należy uczynić przynajmniej próbę skorygowania o zróżnicowanie „godzin szczytu oglądalności”. Ceny modelu byłyby również metodą typu A, o ile spełnione są kryteria określone w sekcji 2 niniejszego załącznika. Miary ilości mogłyby być również wykorzystane, ale aby była to metoda typu A, musiałyby być opracowane na bardzo szczegółowym poziomie reprezentatywności z uwzględnieniem zmian jakości.

Dla „Tworzenia” ceny umów tworzyłyby metodę typu A, jednakże należałoby zachować ostrożność w interpretacji zebranych cen, aby mieć pewność, że nie zawierają kosztów produkcji. Podejście w ujęciu cen modelu mogłoby również być uznane za typ A, jeżeli spełni kryteria określone w sekcji 2 niniejszego załącznika. Opłaty lub stawki godzinowe są metodami typu B.

3.12.7. CPA 74.5 – Rekrutacja pracowników i świadczenie usług kadrowych

W przypadku gdy pracownik opłacany jest przez agencję rekrutacyjną, metody oparte na wskaźnikach wynagrodzeń pracowniczych odnoszące się do wynajętego personelu są metodami typu B. Metoda typu A obejmowałaby korektę związaną z wydajnością i z jakością, a także odzwierciedlałaby koszty administracyjne nakładane przez agencję rekrutacyjną. W tym zakresie ceny umów, które zawierają oferty na określone rodzaje pracowników, byłyby metodami typu A, o ile zmiany jakości zostałyby właściwie uwzględnione. Ceny modelu mogłyby również stanowić metodę typu A, o ile spełnione będą kryteria wymienione w sekcji 2 niniejszego załącznika.

W przypadku gdy występuje wartość procentowa od wynagrodzenia, stosują się powyższe metody i klasyfikacje, tyle że w tym przypadku powinny być połączone z informacjami na temat opłat procentowych. Jeżeli informacje odnoszące się do wartości procentowej nie są dostępne, wtedy wykorzystanie wskaźników wynagrodzeń pracowniczych mogłoby być uznane za metodę typu B.

3.12.8. CPA 74.6 – Usługi detektywistyczne i ochroniarskie

Metodą typu A byłoby zebranie rzeczywistych cen umów. Usługi świadczone na mocy tych umów muszą być dokładnie monitorowane, aby, o ile to konieczne, kontrolować zmiany jakości. Wykorzystanie cen modelu byłoby również metodą typu A zgodnie z warunkami sekcji 2 niniejszego załącznika.

Dla tych usług, które świadczone są na podstawie opłat godzinowych, opłaty lub stawki godzinowe mogłyby zostać wykorzystane do stworzenia metody typu B.

Przydatnymi wskaźnikami wolumenu dla usług ochroniarskich byłyby roboczogodziny nadzoru lub straży oraz liczba spraw lub klientów obsługiwanych przez prywatnych detektywów. Jeżeli są wystarczająco właściwe, te wskaźniki wolumenu mogą być metodami typu B.

3.12.9. CPA 74.7 – Usługi sprzątania i czyszczenia obiektów

W przypadku usług dla gospodarstw domowych takich, jak mycie okien i czyszczenie kominów, informacje o cenie dóbr konsumpcyjnych mogłyby być wykorzystane jako metoda typu A dla konsumpcji gospodarstw domowych oraz jako metoda typu B dla konsumpcji pośredniej.

W przypadku usług sprzątania, posprzątane powierzchnie biurowe (w m²) lub podobne wskaźniki mogłyby zostać wykorzystane. Jeśli nie są one dostępne, można założyć, że ilość sprzątania do wykonania jest proporcjonalna do całkowitej powierzchni biurowej, lub przyjąć podobne założenia.

3.12.10. Pozostałe usługi w CPA 74

W przypadku tych usług w CPA 74, które nie są otwarcie wymienione w ppkt 3.12.1–3.12.9 klasyfikacja na metody typu A, B oraz C może być wyprowadzona z kryteriów ogólnych właściwych metod, jak określono w decyzji 98/715/WE. Ogólnie metody oparte na rzeczywistych cenach (umów) lub cenach modelu (zgodnie z warunkami sekcji 2 niniejszego załącznika) są metodami typu A. Jeżeli usługi są opłacane w oparciu o opłaty godzinowe, opłaty lub stawki godzinowe mogą być metodami typu B. Wskaźniki wolumenu, które są reprezentatywne dla produktu usług mogą również być metodami typu B. Metody nakładowe są metodami typu C.

3.13. CPA 75 – Usługi administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

Usługi indywidualne

W przypadku usług indywidualnych, jedynymi metodami, które będą w stanie spełnić kryteria dla metod typu A lub B są metody, które mierzą produkt. Metody nakładowe są metodami typu C.

Metoda wskaźnika produktu jest metodą typu A, jeżeli wskaźniki spełniają następujące kryteria:

- powinny obejmować wszystkie usługi produkowane przez producenta, które świadczone są dla użytkowników zewnętrznych, i tylko takie; działalność, która w rzeczywistości jest działalnością pomocniczą dla głównego produktu nie powinna być liczona,
- powinny być warte kosztami każdego typu produktu w roku bazowym,
- powinny być zdefiniowane jak najbardziej szczegółowo,
- powinny być skorygowane o jakość.

Jeżeli kryteria nie są w pełni spełnione, na przykład jeżeli poziom szczegółowości mógłby być poprawiony lub jeżeli nie uwzględniają zmian w jakości, dana metoda staje się metodą typu B. Jeżeli metoda wskaźnika wolumenu nie mierzy rzeczywiście produktu, lecz raczej nakłady, działalność lub wynik (chyba że wynik może być interpretowany jako produkt skorygowany o jakość), i/lub jeżeli ujęcie produktu nie jest reprezentatywne, taka metoda jest metodą typu C.

Usługi ogólnospołeczne

Większość usług w zakresie CPA 75 to usługi ogólnospołeczne. W przypadku usług ogólnospołecznych, klasyfikacja metod jest ogólnie taka sama, jak dla usług indywidualnych, z dwoma ważnymi wyjątkami, które spowodowane są trudnością w zdefiniowaniu produktu usług ogólnospołecznych:

- metody nakładowe są metodami typu B dla usług ogólnospołecznych,
- wykorzystanie wskaźników wolumenu działalności jest metodą typu B.

Wykorzystanie jednego wskaźnika wolumenu nakładów nie jest metodą typu B: jeżeli wykorzystywane są metody nakładowe, powinny one szacować osobno wolumen każdego nakładu, uwzględniając zmiany jakości nakładów, w szczególności wynagrodzenia pracowniczego.

Nie powinny być stosowane dodatkowe korekty związane z wydajnością lub jakością do sumy wolumenu nakładów skorygowanych o jakość.

3.14. CPA 80 – Usługi edukacyjne

Jakakolwiek metoda typu A lub B powinna spełniać następujące kryteria ogólne:

- pełne lub prawie pełne ujęcie,
- warstwowość przynajmniej w następujących kategoriach – edukacja przedszkolna, podstawowa, gimnazjalna, średnia (ogólna/zawodowa), szkolnictwo wyższe (uniwersyteckie/inne), oraz inne typy edukacji. W przypadku kursów szkolnictwa wyższego, powinna istnieć warstwowość pod względem przedmiotów (na przykład rozróżnienie kursów nauk ścisłych i medycznych od kursów humanistycznych).

Usługi Rynkowe – Metodą typu A jest korekta produktu o odpowiednie wskaźniki PPI dla każdego typu usług edukacyjnych. Wskaźniki cen powinny uwzględniać jakość świadczonych usług i sprawdzenie, że wykorzystywane są ceny podstawowe (tj. obejmujące wszelkie subsydia do produktów).

Metodą typu B jest wykorzystanie właściwych wskaźników CPI, skorygowanych do wyceny w cenach podstawowych i odzwierciedlających jakość świadczonych usług.

Jeżeli te metody nie są dostępne dla usług rynkowych, akceptowalne jest również wykorzystanie metod wskaźnika produktu typu A i B opisanych poniżej dla usług nierynkowych. Jakakolwiek metoda oparta na nakładach byłaby uznana za metodę typu C.

Usługi nierynkowe – Ponieważ ceny nie są dostępne, jedyną metodą typu A dla produktu nierynkowego jest wykorzystanie „uczniogodzin” skorygowanych o jakość, o ile konieczne, w podziale według warstwowości, jak powyżej. Metodą typu B jest wykorzystanie uczniogodzin w wymaganym poziomie szczegółowości bez korekty związanej z jakością.

Wykorzystanie liczb uczniów jako przybliżenie dla uczniogodzin jest akceptowalne dla tych metod, jeżeli można wykazać, że ilość godzin, które uczniowie spędzili na nauce w szkole jest wystarczająco stała. Zalecana jest ona dla edukacji wyższej i dla kształcenia na odległość.

Wszelkie metody oparte na nakładach są metodami typu C, tak jak wszelkie metody, które nie wykorzystują minimalnego podziału według warstwowości, lub które nie w pełni obejmują sektor. Wykorzystanie liczb godzin nauczyciela byłoby również metodą typu C.

3.15. CPA 85 – Ochrona zdrowia i opieka społeczna

3.15.1. CPA 85.11 – Usługi szpitalne

Produkt rynkowy

Korekta produktu rynkowego szpitali o właściwe wskaźniki PPI jest metodą typu A. Wykorzystanie wskaźnika CPI jest również metodą typu A pod warunkiem że ceny ujęte są brutto, bez refundacji a wskaźnik jest skorygowany do cen podstawowych (jeżeli istnieją subsydia na produkty). Jeżeli ceny są ujęte netto, wykorzystanie wskaźnika CPI jest metodą typu C. Wykorzystanie mniej właściwych wskaźników PPI kwalifikowane jest jako metoda typu B.

Metody wskaźników produktu, które są poniżej sklasyfikowane jako A lub B są również odpowiednie dla produktu rynkowego.

Produkt nierynkowy

Należy uczynić rozróżnienie między różnymi typami usług szpitalnych w zakresie CPA 85.11, aby uwzględnić różnicującą złożoność różnych klas usług. We wszystkich przypadkach metody nakładowe są metodami typu C.

a) Usługi dla pacjentów przebywających w szpitalu świadczone przez szpitale ogólne i specjalistyczne

Wykorzystanie wskaźników wolumenu w pełni skorygowanych o jakość opartych na klasyfikacji jednorodnych grup pacjentów (JGP) jest metodą typu A.

Jeżeli ujęte są wyłącznie zmiany w zestawie terapii zgodnie z JGP, to spełnione są wymagania dla metody typu B.

Metody, które wykorzystują Międzynarodową Klasyfikację Chorób (ICD) do klasyfikowania wypisów ze szpitala mogą również być metodami typu B, o ile diagnozy są spisywane na bardzo szczegółowym poziomie i wykorzystywane są właściwe wagi kosztów.

Wykorzystanie przybliżonych wskaźników produktu, jak prosta liczba wypisów ze szpitala jest klasyfikowane jako metoda typu C.

b) Szpitalne usługi psychiatryczne

Ponownie, szczegółowe wskaźniki oparte na JGP z pełną korektą związaną z jakością i właściwymi wagami kosztów są metodą typu A.

Wskaźniki oparte na JGP z tylko częściową korektą związaną z jakością są metodami typu B. Mniej odpowiednią metodą, choć wciąż uważaną za metodę typu B, jest liczba dni zajętych (dni hospitalizacji) w podziale na poziom opieki ważona łącznie przy wykorzystaniu reprezentatywnych informacji o kosztach.

Metody produktu, które zupełnie nie rozdzielały poziomów opieki są klasyfikowane jako typ C.

c) Usługi rehabilitacyjne w ośrodkach/szpitalach rehabilitacyjnych

Klasyfikacje JGP w pełni uwzględniające zmiany w jakości są metodą typu A.

Jeżeli zmiany jakości są ujęte jedynie częściowo, to metody wskaźnika produktu opartego na JGP są klasyfikowane jako metody typu B. To samo dotyczy się, jeżeli wykorzystywana jest liczba dni zajętych przez poziom opieki. Jeżeli można wykazać, że różne usługi rehabilitacyjne są relatywnie jednolite, to prosta liczba dni zajętych może być przyjęta jako metoda typu B.

d) Usługi pielęgniarskie (pod nadzorem lekarskim)

Dni zajęte skorygowane o jakość przez poziom opieki zalecane są jako metoda typu A. Różne poziomy opieki mogą być ujęte bezpośrednio przez systematyczne stosowanie klasyfikacji lub pośrednio poprzez grupowanie instytucji, które świadczą ten sam poziom opieki.

Nieskorygowane dni zajęte przez poziom opieki spełniają wymagania dla metody typu B. W sytuacjach, kiedy istnieje relatywna jednolitość usług, prosta liczba może być przyjęta jako metoda typu B.

3.15.2. CPA 85.12 – Usługi związane z praktyką medyczną

Produkt rynkowy

Wykorzystanie wskaźnika PPI jest metodą typu A. Wykorzystanie wskaźnika CPI jest również metodą typu A pod warunkiem że ceny ujęte są brutto, bez zwrotów. Wskaźniki CPI, które są ujęte w cenach netto, ze zwrotami, są metodą typu C. Wszelkie metody produktu nierynkowego sklasyfikowane poniżej jako typ A lub B są również właściwe.

Produkt nierynkowy

Główne rozróżnienie istnieje między usługami lekarzy ogólnych z jednej strony, a usługami specjalistów z drugiej.

a) Usługi lekarzy ogólnych

Metodą typu A jest liczba konsultacji w podziale na typ leczenia, skorygowana o zmiany w jakości. W przypadku przybliżonych wag lub częściowej korekty związanej z jakością, liczba konsultacji przez typ leczenia jest metodą typu B. Prosta liczba konsultacji może być również przyjęta jako metoda typu B, jeżeli różne typy leczenia są wystarczająco jednolite w odniesieniu do wymogów zasobów (podobne wagi kosztów).

b) Usługi lekarzy specjalistów

Liczba pierwszych wizyt w podziale według typu specjalisty i typu leczenia, skorygowana o jakość i ważona z właściwymi wagami kosztów, jest metodą typu A. Ten sam wskaźnik bez korekty związanej z jakością byłby metodą typu B. Jeżeli niemożliwe jest rozróżnienie na typy leczenia, liczba pierwszych wizyt nie jest właściwym wskaźnikiem. W takich warunkach całkowita liczba wizyt jest uznawana za metodą typu B. Rozróżnienie między specjalistami jest niezbędne dla metody typu B.

3.15.3. *CPA 85.13 – Usługi stomatologiczne*

Większość usług stomatologicznych to usługi rynkowe. Metodą typu A jest wykorzystanie wskaźnika CPI skorygowanego do cen podstawowych i o zmiany jakości. Ceny muszą być ujęte brutto, bez zwrotów, a wskaźnik CPI musi być obliczone na wystarczającym poziomie szczegółowości. Jeżeli ceny ujęte są netto, ze zwrotami, wykorzystanie wskaźnika CPI jest metodą typu C. Metoda wskaźnika produktu, która spełnia wymagania metody typu A jest skorygowana o jakość liczba leczenia w podziale na typ leczenia. Tak jak w przypadku lekarzy specjalistów, liczba pierwszych wizyt może być przyjęta za wskaźnik liczby leczenia kompletnych.

Liczba pierwszych wizyt przez typ leczenia (nie skorygowana o zmiany w jakości) jest metodą typu B. Jeżeli niemożliwe jest rozróżnienie na typy leczenia, nie jest uzasadnione liczenie wyłącznie pierwszych wizyt. W takich warunkach całkowita liczba konsultacji (wizyt) jest uznana za metodę typu B.

3.15.4. *CPA 85.14 – Inne usługi zdrowotne dla ludności i CPA 85.15 – usługi weterynaryjne*

Prawie wszystkie te usługi są świadczone jako usługi rynkowe, więc wykorzystanie właściwego składnika CPI jest podejściem zalecanym. Jeżeli korekta jest dokonywana do cen podstawowych, to jest to metoda typu A, jeśli nie – metoda typu B.

3.15.5. *CPA 85.31 – Usługi związane z pracą społeczną z zakwaterowaniem*

W przypadku produktu rynkowego korekta właściwymi składnikami wskaźnika CPI (skorygowanymi do cen podstawowych) jest metodą typu A. Dni zajęte przez typ instytucji i w pełni skorygowane o zmiany w jakości również spełnią wymagania dla metody typu A.

Jeżeli korekta związana z jakością nie jest dokonana, otrzymuje się metodę typu B. Również całkowita liczba dni zajętych może być sklasyfikowana jako metoda typu B.

3.15.6. *CPA 85.32 – Usługi związane z pracą społeczną bez zakwaterowania*

W takim zakresie, w jakim usługi te są usługami rynkowymi wykorzystanie odpowiedniego składnika wskaźnika CPI skorygowanego do cen podstawowych jest metodą typu A. Bez tej korekty wyceny do wskaźnika CPI otrzymuje się metodę typu B.

Liczba osób otrzymujących opiekę przez poziom opieki jest metodą typu A dla produktu nierynkowego. Wykorzystanie całkowitej liczby osób otrzymujących opiekę jest uważane za metodę typu B.

3.16. **CPA 90 – Gospodarka ściekami oraz wywóz i unieszkodliwianie odpadów, usługi sanitarne i pokrewne**

Metody typu A obejmują wykorzystanie właściwych PPI, jeżeli są dostępne, a także wskaźników wolumenu produktu (takie jak tony zebranych nieczystości) skorygowane o niektóre cechy jakości usług, takie jak regularność zbierania i przetwarzania odpadów specjalnych (np. odpadów toksycznych).

Metody typu B obejmują wykorzystanie szczegółowych wskaźników CPI zarówno dla konsumpcji gospodarstw domowych, jak i dla przedsiębiorstw (gdzie wykazano, że ewolucja cen za usługi dla przedsiębiorstw jest podobna do usług dla gospodarstw domowych). W przypadku usług nierynkowych, wykorzystanie wskaźników wolumenu produktu byłoby uznane za metodę typu B, jeżeli wskaźniki te zapewniają dobre pokrycie i są wystarczająco szczegółowe.

3.17. **CPA 91 – Usługi organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowane**

Metodą typu A jest tu uzyskanie szczegółowych informacji o świadczeniu usług rzeczywiście świadczonych członkom, w podziale według szczegółów i ważonych kosztami świadczenia. Na przykład, organizacja zawodowa świadcząca porady prawne, usługi konferencyjne, egzaminacyjne i akredytacyjne członkom dostarczałaby danych dla każdej z tych działalności, lub organizacja religijna dostarczałaby danych o obecności na nabożeństwach lub o liczbie odprawionych nabożeństw.

Metodą typu B jest wykorzystanie liczby członków jako przybliżenia dla produktu, ale różne typy członkostwa muszą być ujęte, jeżeli dają znacząco różne uprawnienia do otrzymywania usług, i musi być jasnym, że średnie wykorzystanie usług przez członków nie zmienia się znacząco z roku na rok.

3.18. CPA 92 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem*Usługi świadczone widowni*

Metodą typu A dla usług świadczonych wyłącznie dla gospodarstw domowych jest wykorzystanie szczegółowych serii wskaźników CPI skorygowanych do cen podstawowych jako deflatorów dla wartości sprzedanych biletów. Metoda musiałaby uwzględniać bilety ze zniżką, a także wszelkie inne cechy, które będą miały istotny wpływ na jakość (na przykład programy darmowe lub rezerwacja telefoniczna).

Metodami typu B są tu wykorzystania CPI dla usług, które są również świadczone dla przedsiębiorstw (jeżeli można wykazać, że jest to rozsądne założenie), lub wykorzystanie liczby sprzedanych biletów w podziale według typu miejsca i występu jako miary wolumenu. W przypadku gdy dane o biletach nie są dostępne, liczba występów może być użyta jako metoda typu B.

Biblioteki

Metodą typu A dla bibliotek jest połączenie danych produktu na temat wypożyczania (w podziale według głównych typów pozycji) z danymi o wizytach, skorygowanymi o czynniki jakości, takie jak zakres dostępnego materiału odniesienia. To połączenie jest najlepiej osiągnięte przez podejście wazone kosztami. Wszelkie świadczone usługi rynkowe muszą być mierzone wartością sprzedaży skorygowaną właściwym wskaźnikiem cen.

Metodą typu B dla bibliotek jest wykorzystanie danych na temat wypożyczania (w podziale według głównych typów pozycji) jako wskaźnika całkowitego produktu biblioteki.

Usługi związane z grami hazardowymi i organizowaniem zakładów

Metodą typu A dla usług związanych z grami hazardowymi i organizowaniem zakładów jest bezpośrednia korekta danych o opłatach za usługi wskaźnikiem cen tych usług, z korektami o zmiany jakości, jeśli dotyczy.

Metodą typu B dla organizowania zakładów jest wykorzystanie liczby zawartych zakładów jako wskaźnika wolumenu. Każdy typ punktu zakładowego (telefon, internet, sklepy) powinien zostać wyróżniony i (idealnie) różne typy gier powinny być również wyróżnione, z ważeniem proporcją całkowitej postawionej kwoty w okresie bazowym. Metodą typu B dla kasyn jest wykorzystanie danych o liczbie wchodzących osób.

Produkcja i przetwarzanie usług filmowych, radiowych i telewizyjnych

Metodami typu B dla produkcji filmowej i programowej radiowej/telewizyjnej są zbieranie cen za niektóre produkty modelowe (np. pół godziny krajowej komedii telewizyjnej, godzina reportażu radiowego), lub wykorzystanie danych o ilości na temat programów w podziale według głównych kategorii programowych i ważonych udziałem w całkowitej wartości programów.

Agencje informacyjne

Metodą typu A jest wykorzystanie metody ustalania cen dla modelu opartej na abonamentach za serwis informacyjny. Metoda ustalania cen dla modelu powinna być zgodna z zasadami ogólnymi ustalonymi w sekcji 2 niniejszego załącznika.

Metoda typu B dla agencji informacyjnych jest wykorzystanie wskaźników ilościowych i jakościowych stosowanych przez same firmy w celu zmierzenia produktu, o ile mogą być one rozsądnie porównane w branży i są z definicji stałe z jednego okresu na drugi.

Obiekty sportowe

Metodami typu A są tu wykorzystanie szczegółowych danych o wskaźnikach CPI, skorygowanych do cen podstawowych, lub wykorzystanie liczby sprzedanych biletów w podziale według typu biletów i, o ile to możliwe, na podejmowane działania. Pewna korekta powinna zostać poczyniona o jakość obiektów, a liczba płacących widzów powinna być mierzona osobno od liczby uczestników.

Metodą typu B jest wykorzystanie sprzedanych biletów, które nie są wystarczająco podzielone do odwiedzienia różnych typów usług, lub które wykorzystują szczegółowe dane o wskaźnikach CPI, które nie są w pełni reprezentatywne dla tych działań.

3.19. CPA 93 – Pozostała działalność usługowa

Ten podział produktów obejmuje bardzo szeroką gamę usług, najważniejsze usługi ujęte w tej sekcji są omówione poniżej.

Usługi prania i czyszczenia chemicznego

W przypadku gospodarstw domowych, dane CPI o tych usługach mogłyby być dostępne (koszt użytkowania pralki i czyszczenia standardowych ubrań). W przypadku usług dla przedsiębiorstw, często istnieje zobowiązanie umową, a odpowiednimi wskaźnikami wolumenu mogą być liczba kilogramów wypranych materiałów lub liczba standardowych „wsadów”. Wykorzystanie danych o wskaźniku CPI i o wolumenie jest uznawane za metody typu B.

Fryzjerstwo

Ten produkt jest prawie całkowicie świadczony dla gospodarstw domowych i jest ujmowany przez wskaźnik CPI. Najlepszą metodą jest wykorzystanie „ceny modelu”, gdzie model jest reprezentatywnym standardem produktu takiego jak szampon i fryzura. Wykorzystanie danych o wskaźniku CPI stanowi metodę typu A jeżeli dokonana jest korekta do cen podstawowych.

Pogrzeby

Ten produkt jest całkowicie świadczony dla gospodarstw domowych i jest ujęty przez wskaźnik CPI. W branży dostępne są standardowe produkty, więc ustalanie cen jest bezpośrednie, a wykorzystanie danych o wskaźniku CPI stanowi metodę typu A jeśli jest skorygowane do cen podstawowych.

Inne usługi

Te obejmują odmianę usług, z których większość jest świadczonych jako produkty standardowe (np. usługi salonów piękności, agencji matrymonialnych, astrologów, prostytutek), które mogą być wycenione w różnych przedziałach czasowych i można dla nich ustalić wskaźnik cen. Wykorzystanie tych standardowych produktów byłoby metodą typu A jeżeli zostaną uwzględnione wszelkie efekty jakości, a w przeciwnym przypadku byłoby uznane za metodę typu B.

4. METODY TYPU A, B ORAZ C DLA NIEKTÓRYCH KATEGORII TRANSAKCJI**4.1. Konsumpcja pośrednia**

Metoda typu A dla korygowania konsumpcji pośredniej spełnia następujące kryteria:

- korekta ma miejsce w układzie produkt na produkt,
- produkty wyprodukowane w kraju i produkty przywożone są korygowane osobno,
- wykorzystywane są bądź rzeczywiste dane na temat cen w zakresie konsumpcji pośredniej, bądź, dla produktów wytworzonych w kraju, metody typu A określone dla każdego produktu (uwzględniając różną podstawę wyceny), a dla produktów przywożonych metody typu A opisane w następnej sekcji.

Metody typu B mogą nie rozróżniać produktów krajowych i przywożonych, lub wykorzystują metody, które są sklasyfikowane jako metody typu B dla tych produktów.

Jeżeli konsumpcja pośrednia jest korygowana na poziomie agregacji, bez szczegółów o produkcie, jest to metoda typu C. Również, jeśli wykorzystywane metody korekty są sklasyfikowane jako metody typu C dla tych produktów, te metody są również metodami typu C dla konsumpcji pośredniej.

4.2. Wywóz i przywóz towarów

Metody typu A powinny być oparte na wykorzystaniu skorygowanych o jakość wskaźników cen dla wszelkiego wywozu i przywozu. Wskaźniki cen powinny być zgodne z klasyfikacją produktów wykorzystaną w korygowanych danych o wartości. Ich wycena powinna odpowiadać wycenie wykorzystywanej dla bieżących danych na temat cen, tj. fob dla wywozu oraz fob lub cif przy przywozie.

Korekta wskaźnikami cen, które nie odzwierciedlają właściwie zmian w jakości, powinna być uznawana za metodę typu B.

W przypadku grup produktów, które są wystarczająco jednolite w czasie, wskaźniki UVI mogą być uznane również za metody typu B. Aby ustalić odpowiedniość danego wskaźnika UVI nie powinno się polegać wyłącznie na zrozumieniu zawartości żadnej szczególnej grupy zawodowej, lecz powinno się zbadać zmienność współczynników UVI.

Odpowiedniość wskaźników PPI musi być oceniona według danego przypadku, zanim zostanie uznana za właściwą. Przede wszystkim właściwe powinno być ujęcie wykorzystanych wskaźników. Jeżeli ceny na rynku krajowym i przywozu są podobne, z powodu konkurencji, to bezpośrednie wykorzystanie wskaźnika PPI może być uznane za odpowiednie, ponieważ różnica w cenie będzie niewielka. Jeżeli warunki rynkowe są takie, że ceny krajowe nie odzwierciedlają właściwie ceny towarów przywożonych lub wywożonych, to wskaźniki PPI będą musiały być skorygowane, aby odzwierciedlać te różnice, zanim zostaną uznane za właściwe jako metody typu B. Jeżeli wahania kursów walutowych są jedynym czynnikiem, który ma wpływ na ceny importowe lub eksportowe, to wskaźniki PPI będą musiały być skorygowane o ten czynnik, aby być uznanymi za metodę typu B. Jeżeli inne czynniki mają wpływ na ceny, to konieczne byłoby bardziej złożone korekty do wskaźnika PPI, zanim zostałyby one uznane za odpowiednie.

Wykorzystanie cen eksportowych innego kraju dla korekty przywozu jest metodą typu B, jeżeli pokrycie produktu jest dokładne i o ile, w miarę potrzeby, dokonane zostały korekty o wahania kursu walutowego i o inne zmiany w całkowitych cenach między tymi dwoma krajami.

Metody typu C zawierałyby wykorzystanie wskaźnika UVI dla niewystarczająco jednolitych grup produktów.

4.3. **Wywóz i przywóz usług**

Właściwe metody dla szacowania cen i wielkości wywozu i przywozu usług powinny odzwierciedlać metody określone dla produktu każdej z tych usług. Jednakże, jeżeli wskaźniki cen zostały zalecone, to powinny one odzwierciedlać rzeczywiste uiszczane ceny eksportowe i importowe, kiedy wykorzystywane są one do korekty wywozu i przywozu usług.

W przypadku wydatków nierezydentów (zarówno osób fizycznych, jak i rządów) na terytorium kraju, powinny być one korygowane przy wykorzystaniu wskaźnika CPI zgodnie z asortymentem produktów, które są nabywane przez nierezydentów, aby była to metoda typu A. Jeżeli wykorzystane są wskaźniki CPI, które mają węższe lub szersze ujęcie produktów niż te nabyte przez nierezydentów, byłaby to metoda typu B.

W przypadku wydatków krajowych rezydentów za granicą (osób fizycznych lub rządów), wykorzystanie wskaźnika CPI szczegółowych i właściwych dla odwiedzanego kraju, skorygowanych kursem wymiany, byłoby metodą typu A. Wykorzystanie wskaźnika CPI kraju obcego, które mają szersze lub węższe ujęcie byłoby metodą typu B.

W przypadku wyspecjalizowanego obrotu handlowego, który jest działalnością handlową, klasyfikacja metod dla marż handlowych hurtowych i detalicznych jest właściwa.

4.4. **Nabycie pomniejszone o sprzedaż aktywów o wyjątkowej wartości**

Metodą typu A stosowaną do produkcji aktywów o wyjątkowej wartości jest sytuacja, w której istnieje odpowiedni wskaźnik PPI dla branży produkującej aktywa o wyjątkowej wartości, który jest właściwie skorygowany o zmiany w jakości (może to być możliwe na przykład dla branży jubilerskiej). Dla niektórych typów aktywów o wyjątkowej wartości, podejście poprzez ustalanie cen dla modelu lub dla specyfikacji mogłoby być metodą typu A, jeżeli spełnia kryteria wymienione w sekcji 2 niniejszego załącznika.

W przypadku usług opartych na opłatach, gdzie opłata wyraża się procentem wartości obracanych artykułów, właściwy wskaźnik cen łączyłby zmianę w wartości procentowej opłat i zmianę w wartości (tego szczególnego podzbioru) aktywów o wyjątkowej wartości. Stanowiłoby to metodę typu A.

Metody typu B dla produkcji aktywów o wyjątkowej wartości stanowią porównania z blisko spokrewnionymi produktami (w kraju lub za granicą), takie jak obrazy tego samego malarza, i podział na elementy składowe (bardziej odpowiednia dla biżuterii i produktów złożonych).

Metodami typu B dla prowizji lub marż handlowych jest wykorzystanie wskaźnika opartego na wartości aktywów o wyjątkowej wartości. Ponieważ opłaty za pośrednictwo w przypadku aktywów o wyjątkowej wartości często wyrażają się procentem ich wartości, rozsądnym jest sądzić, że oba związane są wystarczająco mocno, żeby stanowić metodę typu B. Zakłada się wtedy, że wartość procentowa opłaty jest stała.

Mniej właściwą, lecz wciąż uznawaną za metodę typu B, jest wykorzystanie liczb sprzedanych jednostek aktywów o wyjątkowej wartości, w podziale według typu. Jest to bardziej właściwe dla produktów bardziej jednolitych.

Wykorzystanie ogólnego wskaźnika cen jest metodą typu C.

ZAŁĄCZNIK II

HARMONOGRAM WPROWADZENIA W ŻYCIE KLASYFIKACJI

Data wprowadzenia w życie, np. rok 2004 dla danego produktu oznacza, że roczne stałe dane na temat cen przekazywane do Eurostatu na mocy rozporządzenia Rady 2223/96 w 2004 r. i później powinny być zgodne z klasyfikacją A/B/C określoną dla tego produktu. Oznacza to w praktyce, że od tego czasu nie są już dozwolone metody typu C dla tego produktu.

Grupa produktów	Data wprowadzenia w życie
Duże wyposażenie	2006
CPA 30.02: Komputery i inne wyposażenie do przetwarzania informacji	2004
CPA 45: Budownictwo	–
CPA 64: Poczta i telekomunikacja	2005
CPA 65: Pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych	2005
CPA 66: Ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe, z wyjątkiem obowiązkowych zabezpieczenia społecznego	2005
CPA 67: Usługi pomocnicze związane z pośrednictwem finansowym i z ubezpieczeniami	2005
CPA 70: Obsługa nieruchomości	2004
CPA 71: Wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	2004
CPA 72: Usługi informatyczne i pokrewne	2005
CPA 73: Usługi dotyczące badań i rozwoju – część rynkowa	2006
CPA 73: Usługi dotyczące badań i rozwoju – część nierynkowa	2004
CPA 74: Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	2006
CPA 75: Usługi administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – w zakresie usług ogólnospołecznych	2004
CPA 75: Usługi administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – w zakresie usług indywidualnych	2006
CPA 80: Usługi edukacyjne	2006
CPA 85: Ochrona zdrowia i opieka społeczna	2006
CPA 90–93: Inne usługi wspólnotowe, społeczne i osobiste	2006
Kategoria transakcji	Data wprowadzenia w życie
Konsumpcja pośrednia	2006
Wywóz i przywóz towarów – z wyjątkiem dużego wyposażenia	2004
Wywóz i przywóz dużego wyposażenia	2006
Wywóz i przywóz usług	2006
Nabycie pomniejszone o sprzedaż aktywów o wyjątkowej wartości	2006

Wyjątki przyznane:**Austria**

CPA 70 oraz 72: 2006 r.

Dania

CPA 75 (indywidualne), 80 oraz 85: 2012 r.

Niemcy

Wszystkie kategorie produktów (o ile metody typu C są wciąż wykorzystywane): 2005 r., z wyjątkiem CPA 72: 2006 r.

Grecja

CPA 30.02, 73 (nierynkowe), 75 (ogólnospołeczne) oraz wywóz i przywóz towarów z wyjątkiem dużego wyposażenia: 2005 r., reszta: 2006 r.

Hiszpania

CPA 70: 2005, CPA 30.02, 65, 66, 67, 72, 73 (nierynkowe) oraz 75 (ogólnospołeczne): 2006 r.

Irlandia

CPA 30.02: 2005, CPA 64, 65, 66, 67, 70 oraz 72, a także wywóz i przywóz towarów z wyjątkiem dużego wyposażenia: 2006 r.

Luksemburg

Wszystkie kategorie produktów i transakcji z wyjątkiem CPA 71: 2006 r.

Portugalia

CPA 30.02, 64, 65, 66, 67, 70 oraz 72: 2006 r.

Zjednoczone Królestwo

CPA 65: 2006 r.
